

जनसेवा सामाजिक शैक्षणिक प्रतिष्ठान अहमदनगर

संचलित

डॉ. सी. व्ही. रामन बालवैज्ञानिक परीक्षा - 2019

इयत्ता - 6 वी

दिनांक - 17/3/2019

परीक्षा क्र. -

--	--	--	--	--	--

गुण - 100

वेळ - 1 तास

विद्यार्थ्यांना सूचना :-

- उत्तरे वेगळ्या उत्तरपत्रिकेवर लिहावयाची आहेत.
 - सदर प्रश्नपत्रिकेत 50 प्रश्न अनिवार्य आहेत. प्रत्येक अचूक उत्तरास दोन गुण आहे.
 - प्रत्येक प्रश्नाला चार पर्यायी उत्तरे सुचविली आहेत. त्यापैकी योग्य तो उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेत छायांकित करावा.
 - त्यासाठी काळ्या किंवा निळ्या शाईचा बॉलपेन वापरावा.
 - एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही, तसे केल्यास तपासले जाणार नाही.
एकाच प्रश्नाचे एकापेक्षा जास्त गोल छायांकित केल्यास तो प्रश्न तपासला जाणार नाही.
 - उत्तर लिहिण्याची योग्य पद्धती उदा.
- प्रश्न 1. ----- शरीरातील सर्वांत मोठी ग्रंथी आहे.
1. स्वादुपिंड	2. थायरॉक्सिन	3. यकृत	4. लालोत्पादक ग्रंथी
उत्तर : 1. ○	2. ○	3. ●	4. ○
- घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घ्यावी. वेळेचे नियोजन करावे.
 - निगेटिव्ह गुण पद्धती लागू नाही.

इ. - 6 वी

प्र. 1 नैसर्गिक संसाधन ओळखा.

Identify natural resource.

1. हवा [Air]	2. पाणी [Water]
3. जमीन [Land]	4. वरील सर्व [All of these]

प्र. 2 ओळोनच्या थराचा नाश होण्यास ----- ही यंत्रे कारणीभूत ठरतात.

For depletion of ozone layer ----- machines are responsible.

1. वातानुकूलन यंत्रे [Air conditioners]	2. रेफ्रिजरेटर्स [Refrigerators]
3. फॅन [Fan]	4. पर्याय 1 व 2 [Option 1 & 2]

प्र. 3 खालीलपैकी कोणत्या सजीवामध्ये प्रकाशसंश्लेषण क्रिया आढळत नाही.

Which of the following living thing do not perform the process of photosynthesis.

1. गुलाब [Rose]	2. मुँगी [Ant]
3. शेवाळ [Alage]	4. तुळस [Tulas]

प्र. 4 खालीलपैकी अपायकारक सजीव कोणता ?

Which of the following is harmful living thing?

1. गाजरगवत [dodder]	2. अडुळसा [adulsa]
3. मांजर [cat]	4. गांडूळ [earthworm]

प्र. 5 खालीलपैकी कोणते विधान असत्य आहे?

Which one of the following statement is false.

1. प्रकाशसंश्लेषण क्रिया प्रकाशाच्या सानिध्यात घडून येते. [Photosynthesis occur in presence of sunlight.]
2. प्रकाशसंश्लेषण क्रियेत CO_2 वायू वापरला जातो. [CO_2 is used during photosynthesis]
3. प्रकाशसंश्लेषण क्रियेत O_2 वापरला जातो. [O_2 is used during photosynthesis]
4. प्रकाशसंश्लेषण क्रियेत O_2 वायू बाहेर येतो. [O_2 comes out during photosynthesis]

प्र. 6 ----- हा प्राणी उभयचर आहे.

----- is a amphibious animal.

1. मासा [fish]
2. टोड [toad]
3. सुसर [alligator]
4. कावळा [crow]

प्र. 7 अतिवृद्धीच्या ऑगस्ट 2018 मधील पुरामुळे ----- मध्ये अनेक लोकांचा मृत्यू झाला.

In August 2018, many people died due to the flooding caused by heavy rains in -----

1. तामिळनाडू [Tamil Nadu]
2. केरळ [Kerala]
3. महाराष्ट्र [Maharashtra]
4. राजस्थान [Rajasthan]

प्र. 8 खालीलपैकी कोणता परिणाम महापुराचा आहे?

Which of the following is effect of flood?

1. जमिनीची धूप होते [Soil erosion]
2. मोठ्या प्रमाणावर जीवित व वित्त हानी होते. [Huge loss to life and property]
3. पिकांचे अमाप नुकसान होते. [Destruction of standing crops]
4. वरील सर्व [All of the above]

प्र. 9 मेणबत्तीचा गोठणबिंदू अंदाजे 60° आहे. तर खालीलपैकी कोणते विधान सत्य आहे?

Approximately freezing point of candle is 60° then which of the following sentences is a true?

1. मेणबत्तीचा उत्कलन बिंदू सुमारे 60° आहे. [Approximately boiling point of candle is 60°c.]
2. मेणबत्तीचा संधनन बिंदू सुमारे 60° आहे. [Approximately condensation point of candle is 60°c.]
3. मेणबत्तीचा विलयन बिंदू सुमारे 60° आहे. [Melting point of candle is 60°c.]
4. वरील सर्व पर्याय [All of these]

प्र. 10 वर्धनीयता, तन्यता, विद्युतवाहकता, उष्णता वाहकता हे गुणधर्म ----- पदार्थात आढळतात.

Malleability, ductility, electrical conductivity, thermal conductivity property occurs in ----- substance.

1. कार्बन [Carbon]
2. हिरा [Diamond]
3. काच [Glass]
4. प्लॉटिनम [Platinum]

प्र. 11 ----- रबरामध्ये अतिशय कमी गंधक मिसळलेले असते.

In ----- rubber the proportion of Sulphur is mixed in small quantity.

1. रबर बँड [rubber band]
2. खोड रबर [eraser]
3. रबराचे चेंदू [rubber ball]
4. रबराची खेळणी [rubber toys]

प्र. 12 अक्षदा ला अॅनिमिया (पांडुरोग) ची लक्षणे जाणवतात तर अक्षदाने आहारात कशाचा समावेश करावा.

Akshada have symptoms of anemia, what shall be her diet.

1. सफरचंद [apples]
2. मनुका [raisins]
3. पालक [spinach]
4. वरील सर्व [all of these]

प्र. 13 खालीलपैकी जल अविद्राव्य जीवनसत्त्वे कोणते?

Which of the following is water insoluble vitamins?

1. जीवनसत्त्व बी [Vitamin B]
2. जीवनसत्त्व सी [Vitamin C]
3. जीवनसत्त्व डि [Vitamin D]
4. वरील सर्व [All of these]

प्र. 14 खालीलपैकी चूकीची जोडी ओळखा.

Which of the following is incorrect pair?

1. काळे गडद केस – मेलॅनिनमध्ये कार्बन [Jet black hair - Carbon in the melanin]
2. भुरे/पांढरट केस – मेलॅनिनमध्ये गंधक [Brown lighter hair - Sulphur in the melanin]
3. तांबडे केस – मेलॅनिनमध्ये लोह [Reddish hair - Iron in the melanin]
4. त्वचेचा गोरेपणा / काळेपणा – मेलॅनिनच्या प्रमाणावर अवलंबून

[Fairness or darkness of the skin - Depend upon the proportion of melanin]

प्र. 15 खालीलपैकी कोणता सांधा मानवी कवटीमध्ये आहे?

Which of the following joint is present in skull of human body?

1. बिजागिरीचा सांधा [Hinge joint]
2. उखळीचा सांधा [Ball and socket joint]
3. सरकता सांधा [Gliding joint]
4. यापैकी नाही [None of these]

प्र. 16 एस टी बस गतिमान असताना चाकाची गती कोणत्या प्रकारची असते?

Wheels of the moving S.T. Bus have which type of motion?

1. रेषीय गती [Linear motion]
2. वर्तुळाकार गती [Circular motion]
3. आंदोलिन गती [Oscillator motion]
4. पर्याय 1 व 2 [Option 1 & 2]

प्र. 17 खालीलपैकी कोणती चाल सर्वात कमी आहे?

Which of the following speed is lowest?

1. 10 मीटर/सेकंद [10 m/s]
2. 10 सेमी/सेकंद [10 cm/s]
3. 10 किमी/तास [10 km/hr]
4. 10 किमी/मिनिट [10 km/minute]

प्र. 18 पक्षी आकाशात उंच उडताना ----- बलाचा वापर करतात.

----- type of force is applied by bird while flying in the sky.

1. चुंबकीय बल [Magnetic force]
2. गुरुत्वाकर्षण बल [Gravitational force]
3. स्नायू बल [Muscular force]
4. घर्षण बल [Frictional force]

प्र. 19 घर्षणबल हे -----

The force of friction is -----

1. नेहमीच फायदेशीर असते. [Always an advantage]
 2. नेहमीच फायदेशीर नसते. [Always a disadvantage]
 3. कधी कधी फायदेशीर असते तर कधी कधी फायदेशीर नसते.
- [Sometimes an advantage and sometimes a disadvantage]
4. यापैकी नाही. [None of these]

प्र. 20 मॅगलेव ट्रेनमध्ये ----- बलाचे उपयोजन आहे.

The maglev train is application of ----- force.

1. चुंबकीय [Magnetic]
2. गुरुत्वाकर्षण [Gravitational]
3. यांत्रिकी [Mechanical]
4. घर्षण [Frictional]

प्र. 21 दिवाळीत फटाके फुटताना ----- ऊर्जेचे उष्णता, प्रकाश व ध्वनीत रूपांतर होते.

When Diwali fireworks burst ----- energy is converted into heat, light & sound.

1. गतिज [Kinetic]
2. रासायनिक [Chemical]
3. अपारंपारिक [Non conventional]
4. विद्युत [Electric]

प्र. 22 ----- हे साधे यंत्र नाही.

----- is not a simple machine.

1. कप्पी [Pulley]
2. तरफ [Lever]
3. स्क्रू [Screw]
4. सायकल [Bicycle]

- प्र. 23 दांडीचा तराजू ----- प्रकारच्या तरफेचे उदाहरण आहे.
The beam balance is a lever of ----- type.
 1. पहिल्या [first] 2. दुसऱ्या [second]
 3. तिसऱ्या [third] 4. चौथ्या [fourth]
- प्र. 24 ध्वनीचे प्रसारण ----- तून अधिक वेगाने होते.
Sound propagates fastest in -----
 1. दोरा [thread] 2. पाणी [water]
 3. हवा [air] 4. वरील सर्व [All of these]
- प्र. 25 हर्ष सपाट आरशासमोर 50 सेमी अंतरावर उभा आहे. तर त्याची प्रतिमा आरशापासून किती अंतरावर तयार होईल ?
Harsh is standing at 50 cm distance from plane mirror then his image will be formed at how much distance from mirror?
 1. 100 सेमी [100 cm] 2. 50 सेमी [50 cm]
 3. 20 सेमी [20 cm] 4. सांगता येत नाही [can not be said]
- प्र. 26 भोपाळ दुर्घटनेमुळे बाहेर पडलेला विषारी वायू ----- होय ?
The poisonous gas leaked out in Bhopal tragedy was -----.
 1. मेथिल आयसोसायनाइन [Methyl isocynate] 2. कार्बन मोनॉक्साइड [Carbon monoxide]
 3. मिथेन [Methane] 4. नायट्रोजन डायऑक्साइड [Nitrogen dioxide]
- प्र. 27 एडवर्ड जेन्नर हे खालीलपैकी कोणत्या रोगाशी संबंधीत आहे ?
Edward Jenner is related with which of the following disease -
 1. रेबीज [Rabies] 2. देवी [Small pox] 3. लकवा [Paralysis] 4. कॅन्सर [Cancer]
- प्र. 28 ताकामध्ये ----- हे आम्ल असते.
----- acid is present in butter milk.
 1. लॅक्टिक आम्ल [Lactic acid] 2. टार्टारिक अॅसिड [Tartaric acid]
 3. ऑसिटिक आम्ल [Acetic acid] 4. सायट्रिक आम्ल [Citric acid]
- प्र. 29 सिलिंग फॅनचा शोध कोणी लावला ?
Who invented ceiling fans?
 1. अलेकझांडर ग्रॅहम बेल [Alexander Grahem Bell] 2. मार्कोनी [Marcony]
 3. फिलिप डायल [Philip Diehl] 4. जॉनी वॉकर [Jony Wakar]
- प्र. 30 31 मे हा ----- दिवस साजरा करतात.
31 May is celebrated as -----
 1. वसुंधरा दिवस [Earth day] 2. तंबाखू विरोधी दिन [No Tobacco day]
 3. जागतिक जलदिन [World water day] 4. पोलिओ दिवस [Polio day]

For Q. 31 to 33

संख्यांचा क्रम ओळखून पुढील संख्या पर्यातून शोधा.

Observe the number sequence and find the correct number that will complete the sequence.

- प्र. 31 $\frac{9}{2}$, 5 , $\frac{22}{4}$, ? , $\frac{26}{4}$, $\frac{49}{7}$
 1. $\frac{25}{4}$ 2. 7 3. $\frac{28}{5}$ 4. 6
- प्र. 32 7, 12, 14, 24, 28, ?
 1. 36 2. 56 3. 72 4. 48

प्र. 33 $7642 : 3592 :: 6429 : ?$

1. 2576

2. 8355

3. 3947

4. 8635

प्र. 34 गणेशने एक तार 7 ठिकाणी कापल्यामुळे त्या तारेचे समान लांबीचे व प्रत्येकी 25 डेसीमीटर लांबीचे तुकडे तयार झाले. तर तारेची लांबी किती असेल?

Ganesh cut a wire 7 times and made pieces of equal length. If each piece is of 25 decimeter. Find the length of the wire?

1. 200 m.

2. 175 m.

3. 17.5 m.

4. 20 m.

ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXY

For Q. 35 to 37 गटात न बसणारे पद ओळखा.

Find an odd man out.

प्र. 35 1. 671

2. 582

3. 330

4. 143

प्र. 36 1. PSW

2. MOR

3. GJN

4. EHL

प्र. 37 1. NN

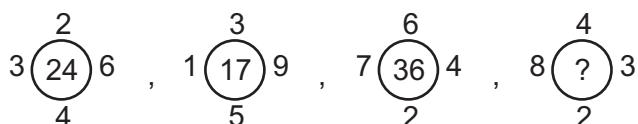
2. MM

3. LJ

4. PQ

प्र. 38 प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य संख्या लिहा.

Find the number that can be placed into the last circle.

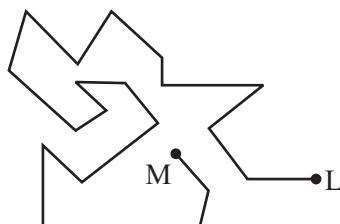
1. 36

2. 32

3. 30

4. 28

प्र. 39

सोबतच्या आकृतीत L या ठिकाणापासून निघालेल्या रोहितचे तोंड M या ठिकाणी पोहोचेपर्यंत किती वेळा वायव्येकडे होते?

In this figure Rohit travels from L to M how many times he faces North West?

1. पाच [five]

2. सहा [six]

3. सात [seven]

4. आठ [eight]

प्र. 40

दुपारी 3.30 वा. घड्याळाचा तासकाटा व मिनिटकाटा यांच्यात किती अंशाचा कोन तयार होईल?

What will be the measure of an angle between the hour hand minute hand of a clock at 3.30 pm.?

1. 90° 2. 60° 3. 72.5° 4. 47.5°

प्र. 41

एका सांकेतिक भाषेत 3567 ही संख्या 5486 अशी लिहितात. तर 7936 ही संख्या कशी लिहाल?

In a certain code language 3567 is written as 5486. How will 7936 be written in this language?

1. 9754

2. 8845

3. 6845

4. 9855

प्र. 42

59	5	31
11	47	?
23	2	41

प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारी संख्या शोधा.

Find the missing number.

1. 7

2. 17

3. 53

4. 19

प्र. 43

साईचा जन्म 2012 साली तर ओमचा जन्म 2004 साली झाला तर 2019 साली त्या दोघांच्या वयांची बेरीज किती होईल?

Birth year of Sai is 2012, while that of Om is 2004. What will be the sum of their ages in year 2019?

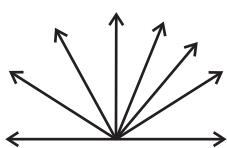
1. 20

2. 22

3. 24

4. 26

प्र. 44

शेजारील आकृतीतील कोनांची संख्या किती?

How many angles are there in the figure given aside?

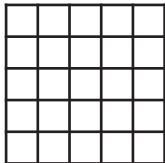
1. 17

2. 21

3. 28

4. 25

प्र. 45

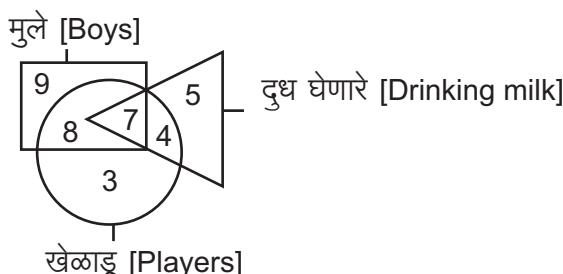
शेजारील आकृतीत चौरसांची संख्या किती ?

इ. - 6 वी

How many squares are there in the figure given aside?

1. 25 2. 29
3. 75 4. 55

For Q. 46 & 47

प्र. 46 किती खेळाडू दूध पितात ?

How many players drink a milk?

1. 3 2. 5 3. 7 4. 4

प्र. 47 दुध पिणारे किती खेळाडू मुले आहेत ?

How many boys player are drinking a milk?

1. 3 2. 7 3. 8 4. 9

प्र. 48 कवायतीसाठी 1.5 मी. अंतरावर एक याप्रमाणे 50 मुले उभे राहिले तर 15 व्या व 45 व्या मुलामध्ये किती अंतर असेल ?

50 boys are standing in a queue for mass drill. The distance between every two boys is 1.5 m. Then what is the distance between 15th and 45th boys?

1. 43.5 m. 2. 45 m. 3. 46.5 m. 4. 40 m.

प्र. 49 जर उंटाला हत्ती म्हटले, हत्तीला वाघ म्हटले, वाघाला सिंह म्हटले, सिंहाला जिराफ म्हटले तर राष्ट्रीय प्राणी कोणता ?

If camel is called an elephant, an elephant is called tiger, tiger is called lion, lion is called giraffe then which is our national animal?

1. सिंह [lion] 2. वाघ [tiger] 3. हत्ती [elephant] 4. जिराफ [giraffe]

प्र. 50 2016 वर्षातील स्वातंत्र्यदिन सोमवारी असेल तर 2017 वर्षाची सुरुवात कोणत्या दिवसाने झाली असेल ?

Independence day of year 2016 was on Monday. What was the first day of year 2016?

1. शनिवार [Saturday] 2. रविवार [Sunday] 3. सोमवार [Monday] 4. शुक्रवार [Friday]

(आपल्या प्रश्नपत्रिकेत 50 प्रश्न असल्याने (OMR Answersheet) उत्तर पत्रिकेत प्रश्न क्रमांक 1 ते 50 पर्यंतच उत्तरे नोंदवावीत.)

(या प्रश्नपत्रिकेची उत्तर सुची (Answer Key) ४/५ दिवसात www.drcvramanexam.com या वेबसाईटवर उपलब्ध होईल)

(कच्चे काम)